

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul post

Din cauza sărbătorilor Paștelui, numărul viitor al *Dreptului* va apare Duminecă 21 Aprilie.

SUMAR

Noua lege asupra cercetării paternității în Franța, de Grigore Puricescu, doctorand în științele juridice.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III: Manole Golstein cu Judecătoru-sindic al falimentului Iosif Rosin.* — Observație de S. R.

NOUA LEGE

asupra cercetării paternității în Franța

În timp de aproape o jumătate de secol, s'au făcut în jurul *cercetării paternității* numeroase și interesante discuțiuni.

Oameni de drept și de lege, literați și filosofi, ziariști și critici, toți au căutat ca prin scrierile și intervențiile lor să dea naștere unui curent favorabil permițerii cercetării paternității, pe care prin articolul 340 codul Napoleon o interzicea. Numeroase obstacole acești susținători au întâlnit în drumul lor și numai după trecerea a mai multor decenii, ideia pentru care făcuseră atâtea eforturi a putut triumfa.

Nedreptatea ce se făcea aceloră împotriva cărora articolul 340 fusese redactat, era prea mare și consecințele ei nu mai puteau fi tolerate, cu atât mai mult cu cât ele loveau persoane care întru nimic nu meritau a fi făcute răspunzătoare de „ușurința sau imoralitatea părinților lor”¹⁾.

1) Leon Henri Robert. «De la condition de l'enfant naturel dans le code civil suisse et dans le code civil allemand.» (Avant-propos).

Acest fapt desigur legiuitorul francez l-a avut în primul rând în vedere, atunci când în parlament și-a dat toate silințele pentru ca să poată ajunge odată la transformarea proiectului prin care se permite *cercetarea paternității* într'o realitate.

Cestiunea era de mult desbătută înaintea parlamentului francez și, până la actuala lege asupra cercetării paternității, alte încercări în acelaș scop au mai fost făcute.

Prima a fost cea susținută în Senat de către d-ni *Bèrenger, de Belcastel, Foucher de Careil și Schoelder*, încă din 1878²⁾ și care a fost respinsă în urma unui raport defavorabil al d-lui *Cazot*, în ședința din 18 Decembrie 1883³⁾.

În acelaș an, Camera deputaților a fost sezisată de o propunere a d-lui *Gaston Rivet*, dar care de asemenea nu a putut avea nici un rezultat⁴⁾.

În 1903, partidul socialist prin d-nul *Sembat*, aducea înaintea Camerei o asemenea propunere, care însă ca și cele anterioare a fost respinsă⁵⁾.

2) Propozițiunea d-lor *Bèrenger, de Belcastel, Foucher de Careil și Schoelder*, tinzând la cercetarea paternității. J. off. 1897, pag. 3945.

3) Ședința din 5 Aprilie 1879. Senat. J. off. doc 1879, pag. 1345 anexa No 171 precum și J. off. Senat. doc. 1883, anexa No. 32.

4) Camera deputaților, ședința din 26 Mai 1883.
5) Cam. dep. ședința din 2 Iulie 1903 doc. 1905 pag. 292 No 1142. Propozițiune de lege referitoare la cercetarea paternității prezentată de către d-nii *Marcel Sembat, Allard, Bouveri, Paul Constant, Jules Constant, Chauvière, Delory, Walter, Edouard Vaillant, Dufur, Victor de Geante, deputați*, trimisă la comisiunea de reformă judiciară și legislațiune civilă și criminală.

În 1905, d-l *Rivet*, de astă dată senator, reia împreună cu d-l *Bèrenger*, propunerea pe care în 1883 o făcuse înaintea Camerei deputaților, de astădată cu succes.

Această propunere, transformată în actuala lege asupra paternității, a fost adoptată de către Senat în 1910, după ce mai întâi a avut de suferit introducerea a oareșicare modificări care au consistat în adoptarea contra-proiectului *Jeanneney* ⁶⁾ și a unor amendamente venite din partea d-lui *Richard* ⁷⁾ iar de către Camera deputaților, în ședința dela 23 Ianuarie 1912 ⁸⁾.

De astă dată proiectul asupra cercetării paternității, nu numai că a devenit o realitate, dar nici nu a mai fost combătut cu aceeași vigoare și pasiune cu care fusese combătut în trecut.

Se vede că însuși adversarii reformei au fost convinși «*qu'une idée quand elle est juste, fait son chemin en quelque sorte à elle toute seule, que la contradiction même passionnée lui vient en aide, que peu à peu elle s'empare des esprits, et qu'un jour vient où elle reçoit le consécration universelle aussi facilement que tombe un fruit mûr*» ⁹⁾.

După aceste câteva noțiuni introductive, la care cred de folos a mai adăoga și pe aceea prin care se arată că, în vechiul drept francez, cercetarea paternității era permisă, legea actuală nefiind «*qu'une combinaison du droit de l'ancien régime et du droit de la Révolution*» ¹⁰⁾ socotesc util a intra în însăși studierea legii din 15 Noembrie 1912.

În acest scop vom căuta a ne ocupa, în primul rând, de dispozițiunile referitoare la enumerarea cazurilor în care cercetarea paternității este permisă, apoi de dispozițiunile în care se prevăd cazurile în

6) Prin acest contra-proiect s'a schimbat denumirea de cercetare a paternității în aceea de «recunoașterea judiciară a paternității naturale». S'au precizat unele detalii în materie de început de probă scrisă prevăzute de art. 1347 (1167 cod. civ. rom.) și s'a mărit la 2 ani termenul în care acțiunea poate fi intentată de către mama copilului (când acesta este minor).

7) Aceste amendamente au introdus următoarele două modificări: a) a înlocuit cuvântul «cohabitațiune» prin «concubinaj» și a prevăzut și pentru cazul seducțiunei un început de probă scrisă.

8) Promulgată prin «Monitorul Oficial» din 16 Noembrie 1912.

9) Comte D'Aussonville sur «La recherche de la paternité». «L'Echo de Paris» Lundi 6 janvier 1913.

10) Paul Reynaud sur «La recherche de la paternité». «Le Temps», Mardi 24 décembre 1912.

care cel interesat în intentarea acțiunei nu va fi admis nici măcar a face proba și, în cele din urmă, de dispozițiunile referitoare la înlăturarea pe cât mai mult posibil a cererilor neîntemeiate de cercetare a paternității și la baza cărora rezidă ideea de fraudă și șantaj.

I

Primele dispozițiuni încep prin a stabili principiul cercetării paternității, interzis în mod categoric de către vechia redactare a articolului 340 cod. fr. (307 c. civ. r.), trecând apoi la înșirarea celor 5 cazuri în care cercetarea paternității este permisă.

Noua lege prevede printre cazurile în care cercetarea paternității este permisă:

1. Cazul răpirei sau violului când epoca răpirei sau a violului se referă la epoca concepțiunei. Prin această dispozițiune vechiul text al articolului 340 cod. civ. fr. este complectat prin faptul că în noua lege se prevede pe lângă cazul răpirei și cel al violului, pentru care, după cum se știe, s'au făcut atâtea discuțiuni pentru a se ști dacă trebuie să fie sau nu prevăzut atunci când articolul 340 a fost redactat.

Interesul pe care această complectare îl prezintă, este cu atât mai mare cu cât știut este, că pe lângă că este în strânsă legătură cu răpirea, dar mai formează în acelaș timp «une preuve physique des rapports qui ont existé entre le père et la mère» ¹¹⁾.

2. În al doilea rând legea prevede cazul seducțiunei îndeplinite prin ajutorul manoperilor dolosive, abuz de autoritate, promisiune de căsătorie sau logodnă și dacă există un început de probă scrisă, în termenii articolului 1347 cod. civ. fr. (1197 cod. civ. r.).

Putem spune, după cum un distins scriitor remarcă, că acestea sunt «exactement les circonstances où les tribunaux avaient coutume d'accueillir une demande de dommages-intérêts formée par la fille séduite contre le séducteur; elles font toutes ressortir une faute; elles doivent toutes engager une responsabilité et c'est ici que le sentiment public trouvera mieux a se contenter. L'homme qui a usé de manœuvres dolosives qui a commis l'abus d'autorité, qui a fait les promesses de mariages, ne sera plus seulement responsables envers la fille qu'il a rendue mère: il sera

11) Maurice Viollette. «La recherche de la paternité» pag. 30.

tenu aussi envers son enfant¹²⁾). Nu numai asupra violențelor fizice, prin noua lege legiuitorul a insistat, dar și asupra celor morale.

Câte fete tinere, fără experiență și lesne încrezătoare, nu se lăsau antrenate de declarațiile și promisiunile cutărui don Juan care, pentru a-și satisface de cele mai multe ori un simplu capriciu, uză de toate mijloacele pentru a le seduce, lăsându-le apoi, odată capriciul satisfăcut, nu numai dezonorate, dar și cu grija de a suporta singure toate consecințele unui act pe care-l săvârșiseră într'un moment de uitare de sine.

În aceste cazuri, legiuitorul asumă, prin permiterea intentării acțiunii, și răspunderea părintelui. Va fi permisă însă acțiunea dacă există un început de dovadă scrisă, conform art. 1347 cod. civil¹³⁾.

Legiuitorul a crezut necesar de a lua asemenea măsuri pentru a înlătura pe cât mai mult posibil, cererile neîntemeiate și făcute în cine știe ce scopuri.

După articolul 1347, este un început de probă scrisă «tout acte par écrit qui émane de celui contre lequel la demande est formée, ou de celui qu'il représente, et qui rend vraisemblable le fait allégué».

Această definițiune indică toate elementele pe care trebuie să le îndeplinească o piesă scrisă pentru a valora ca început de probă scrisă, adică : un act scris, chiar și o scrisoare misivă¹⁴⁾, care să emane dela partea în potriiva căreia voește a se face proba și care să facă proba completă a faptului alegat.

Va trebui deci ca mama care va interveni în numele copilului său (acesta fiind minor) să producă în justiție un înscris, care să emane dela tatăl copilului și care să dovedească faptul alegat, adică promisiunea de luare în căsătorie, manoperile dolosive sau abuzul de autoritate.

Cât privește manoperile dolosive, altele decât cele pe care legiuitorul le indică sub o formă pe cât de vagă pe atât de generală, ele vor fi supuse în întregime apreciațiunii tribunalului. Pentru a ne convinge nu avem de cât să citim următorul pasagiu din raportul făcut în Cameră, cu ocaziunea prezentării în

discuțiune a noiei legi, de către d-nul Maurice Viollette, raportor :

«Ce qu'il faut retenir du texte, c'est a très large interprétation qui doit être donnée à la formule «manoeuvres dolosives».

«Les termes : abus d'autorité, promesse de mariage ou fiançailles, n'en sont que les commentaires sous la forme d'une énumération purement indicative. Le juge garde la liberté d'apprécier toutes les autres circonstances de nature a influencer la décision de la mère. Mais il ne faut pas oublier, que le fait qu'il s'agit d'une femme, c'est à dire d'un être particulièrement sensible, impressionable, exposé aux entreprises de toutes sortes, doit entrer en ligne de compte pour calculer la responsabilité du séducteur. Il faudra tenir compte aussi du passé de la femme, de son âge, de son caractère, de son ignorance plus ou moins grande de la vie».

În al treilea rând legea prevede cazul în care există scrisori sau vre un alt înscris privat emanând dela pretinsul tată și din care rezultă o mărturisire neechivocă de paternitate.

Prin actuala dispozițiune se aduce dreptului comun o importantă derogățiune.

Prin această dispozițiune, legiuitorul dă mărturisirei sub semnătură privată un efect pe care până acuma nu-l avea.

Recunoașterea unui copil, nu putea, după dispozițiunile din codul civil referitoare la această materie, să fie făcută de cât prin act autentic, prin urmare ea nu erea legal făcută prin testament olograf sau alt înscris, după cum astăzi este permis.

În asemenea împrejurări judecătorul nici nu ținea seamă de actul scris, legea fiind categorică în privința faptului de a se permite recunoașterea unui copil numai prin act autentic.

Noua lege nu asimilează cu desăvârșire recunoașterea prin act autentic celei prin act sub semnătură privată.

O diferență există și anume : în timp ce actul autentic care constată paternitatea valorează prin el însuși fără a avea nevoie de a fi consacrat, până când va fi anulat de justiție, actul sub semnătură privată nu va avea deplină valoare de cât odată cu sancționarea lui de către tribunal¹⁵⁾.

15) Henri Lavollée. «Code manuel de la recherche de la paternité», pag. 94.

12) Louis Delzon, «La recherche de la paternité» «Revue de Deux Mondes», pag. 1913.

13) Loi sur la recherche de la paternité, article 1er, pag. 2.

14) Marcel Planiol, Droit Civil, Tom. II No. 1124.

În al patrulea rând urmează cazul în care pretinsul tată și mama au trăit în stare de concubinaj notariu în timpul perioadei legale a concepțiunii.

După cum la începutul acestui studiu am avut ocaziunea de a observa, textul primitiv al acestui a' patrulea caz purtă cuvântul „coabitațiune“ căruia i s'a substituit cuvântul de „concubinaj“ în urma unui amendament al d-lui Richard ¹⁶). Acest termen indică într'un mod mai precis „la situation de fait à la quelle les tribunaux doivent se reporter“ ¹⁷).

Acest caz conține dispozițiuni cu totul nouă și este referitor la o stare de fapt care se întâlnește foarte des.

Când două persoane de sex diferit trăesc mai multă vreme împreună, este foarte natural ca copilul căruia vor da naștere să fie presupus ca aparținându-le.

Textul cuprinde sub denumirea de concubinaj, toate menajurile neregulate, și după spiritul legii va fi de ajuns ca aceste menajuri să fie de notarietate publică, pentruca legea să li se aplice.

Oareșicare dificultăți se pot ivi în acest caz și desigur că printre cele mai delicate este cea referitoare la durata concubinajului în epoca concepțiunii.

Ce va trebui să decidem în cazul când concubinajul va fi încetat în primele luni ale perioadei de concepțiune?

Intr'o asemenea ipoteză, după cum majoritatea autorilor pare a se exprima, singura apreciere a faptelor cauzei de către magistrați va putea dicta răspunsul ¹⁸).

Scopul care a determinat pe legiuitor la introducerea acestei dispozițiuni, este de a lăsa cât mai puțin copii, fără părinți și faptul că s'a lăsat tribunalului o largă putere de apreciere nu poate fi interpretat decât în sensul de a vedea că în mod expres legiuitorul a supus aceste cazuri inteligenței și priceperii magistraților, pentru a da astfel siguranța că abuzurile vor fi înfrânate ¹⁹).

16) Amendamentul Jeanneney, Girard, Richard și Louis Martin.

17) Acesta ar fi, după d-l Maurice Violette, motivul substituirii făcute, «Recherche de la paternité» commentaire de la nouvelle loi, pag. 35.

18) A se vedea discursul d-lui Maurice Violette, raportorul legii în Cameră, ținut în ședința adunării deputaților dela 27 Februarie 1911 doc. anexa No. 796.

19) Henri Lavollée, op. c. pag. 100.

Ultimul caz în care cercetarea paternității este permisă prevede împrejurările în care pretinsul tată a îngrijit sau a participat la întreținerea și educațiunea copilului în calitate de tată.

Această nouă dispozițiune a legii ne reamintește una din probele filiațiunii legitime și anume cea a posesiunii de stat, cuprinsă în articolul 321 cod. civil fr. (294 cod. civil r.). Ea dă naștere încă unui nou element de natură a releva paternitatea naturală.

Decă tatăl va fi suportat singur sau împreună cu mama copilului cheltuelile de întreținere și educațiune, și dacă a făcut aceasta nu numai ca protector benevol al mamei sau copilului, ci în calitate de părinte, legea vede aci o prezumpție rezultantă a posesiunii de stat.

Se cere prin urmare în mod categoric ca presupusul tată să fi suportat cheltuelile de întreținere și educațiune „en qualité de père“.

Această prevedere a posesiunii de stat „devra être dans la pensée du législateur rigoureusement exigée et restrictivement appréciée, jusqu'à défaut du nom du père qu'il eût été impossible d'exiger vis-à-vis de l'enfant naturel, elle constitue la seule garantie contre les abus et les dangers de chantage“ ²⁰).

II

După aceste câteva cercetări referitoare la primele dispozițiuni ale legii din 1912, vom trece la acelea prin care se tinde la înlăturarea posibilității de a se intenta o cerere de cercetare a paternității.

Acțiunea în recunoaștere a paternității nu va fi primită, spune legea, în următoarele împrejurări:

1. Când va fi stabilit că în timpul perioadei legale a concepțiunii mama a avut o proastă și notorie conduită sau a avut legături cu un alt individ.

Nimic mai firesc desigur decât cazul prevăzut de legiuitor relativ la proasta conduită a femeii. Nu se poate atribui paternitatea unei persoane care deș, trăind în relații de concubinaj cu o femeie, totuș nu poate fi arătat ca tatăl copilului care se va naște, dat fiind că mama copilului va fi avut o conduită notorie sau realații cu un alt individ în timpul perioadei legale a concepțiunii.

Cazul se poate de multe ori întâmpla și în practică

20) Henri Lavollée, op. c. pag. 103.

faptul ar da naștere la mari scandaluri (scandaluri care au fost atât de mult arătate de către adversarii cercetării paternității ca una din cauzele care-i determină la combaterea reformării articolului 340 din codul civil fr.) atunci mai ales când tatăl ignorând reau conduită a mamei copilului, ar putea în bună credință să aibă convingerea că el ar fi autorul.

Tocmai din această cauză legiuitorul, și cu drept cuvânt, a interzis în asemenea împrejurări posibilitatea intentării acțiunii. Juridicește privind cestiunea, această paternitate este nesigură și prin urmare ea nu poate fi pusă în sarcina nimănui.

2. Dar legea mai prevede și un al doilea caz în care cercetarea paternității este oprită și anume atunci când pretinsul tată în timpul aceleiași perioade (a concepțiunii legale), fie din cauza unei depărtări, fie din cauza vre unui accident, a fost în imposibilitate fizică de a fi tatăl copilului.

Mai întâlnim această dispozițiune și în articolul 312 cod. civil fr. (286 cod. civil r.) referitor la desavuare.

Și într'un caz și în altul, interesul social, în primul rând, se opune de a admite în asemenea împrejurări cercetarea paternității și aceasta cu atât mai mult cu cât „elle présente au plus haut point le double danger de l'incertitude et du scandale“²¹).

Acțiunea nu aparține decât copilului. În timpul minorității lui, mama, chiar minoară, are singură calitate de a o intenta.

Acțiunea va trebui intentată în cei doi ani următori facerii de către mamă (când copilul este minor) și dacă acțiunea nu a fost intentată în timpul minorității copilului, acesta va putea să o intente în timp de un an de la majorat.

În cazul dispozițiilor din paragrafele 4 și 5 ale legii, acțiunea va putea fi intentată până la expirarea celor doi ani care vor urma încetării concubinajului sau participării pretinsului tată la întreținerea și educațiunea copilului.

Intr'un alt paragraf legea prevede cazul de nerecunoaștere a copilului de către mamă sau încetarea ei din viață.

În acest caz acțiunea va fi intentată conform

21) Louis Delzons, Revue de Deux Mondes, 15 Februarie 1913 pag. 621.

articolului 389 cod. civil, fr.²²) referitor la tutelă (343 cod. civil r.).

Prin aceste prevederi legiuitorul rezolvă cestiunea de a ști cui aparține acțiunea; de către cine poate fi intentată; când trebuie intentată și care-i sânt consecințele?

Dintre aceste patru propozițiuni pe care noua lege le rezolvă, mai interesantă și oareșicum menită de a produce lungi discuțiuni este cea referitoare la efectele pe care legea le acordă cercetării paternității judiciare. Care sânt aceste efecte?

Dreptul ce are copilul natural de a dobândi numele și moștenirea tatălui său.

Cu alte cuvinte, copilul natural va fi întocmai ca și cel legitim, un moștenitor rezervatar.

Recunoașterea judiciară dă copilului aceleași drepturi ca și recunoașterea voluntară, ceea ce face pe un distins academician²³) să se exprime, relativ la această cestiune, în termenii următori: „Je crois que c'est une erreur de lui avoir conféré ses droits. Sans doute, si la reconnaissance judiciaire a lieu après le mariage du père, cette reconnaissance ne saurait, d'après l'article 337 du code, porter atteinte aux droits des enfants légitimes; mais je ne crois pas qu'il soit de l'intérêt de l'enfant naturel lui-même de l'introduire ainsi de force dans une famille où il sera nécessairement mal vu, qui le repoussera, et qu'il compromettra peut-être“.

Pentru aceste motive d-l D'Haussonville se declară partizan a'l acordării unei pensii alimentare²⁴) proporțională cu averea tatălui, prezervându-se astfel mama copilului de mizerie și asigurând întreținerea și educațiunea lui.

Se prea poate ca cu modul acesta de a le împăcă, cerințele copilului și ale mamei să fie bine venite.

În ori și ce caz credem că mult mai eficace și

22) Modificat prin legea din 6 Aprilie 1910.

23) Conte de D'Haussonville, L'Echo de Paris de la 6 Ianuarie 1913.

24) Contra efectelor recunoașterii judiciare se declară mulți dintre autori și chiar dintre legislațiunile străine majoritatea permite cercetarea paternității, limitând efectele recunoașterii judiciare numai la câteva subsidii. În aceste legislații copilul care formă obiectul unei recunoașteri judiciare, nu are drepturile succesoriale pe care i le conferă legea asupra succesiunii ab intestat, stabilită după gradul de afecțiune prezumată a defunctului. În același sens au fost în Franța propunerile Coulon și Sembat.

drepte sânt prevederile legiuitorului, care dă efecte atât de puternice și categorice recunoașterei judiciare.

Faptul că se vor găsi părinți care să privească cu ochi răi pe fii lor recunoscuți, chiar contra voinței lor, nu trebuie să ne împiedice de a acordă un drept pe care însăși echitatea în primul rând îl recomandă.

După ce ne-am ocupat de cazurile în care cercetarea paternității este permisă, precum și de cele în care acțiunea în recunoaștere a paternității nu se poate nici măcar proba, vom insista în câteva cuvinte și asupra măsurilor pe care legiuitorul le prevede în lege, în scopul de a împiedeca pe cât mai mult posibil acțiunile nefundate și care sânt pornite din spirit de șantaj.

Articolul 3 al legii din 1912 care nu este decât o completare a paragrafului 2 al articolului 400 din codul penal fr. spune :

„La même peine (un emprisonnement d'un an à cinq ans et d'une amende de 50 frs à 3000 frs) ²⁵⁾ pourra être appliquée par le tribunal civil saisi d'une demande en déclaration de paternité, au demandeur convaincu de manvaise foi. L'interdiction de séjour pendant cinq ans au moins et dix ans au plus, dans un rayon déterminé, pourra en outre être prononcée dans ce dernier cas“.

Asupra acestor penalități, în parlament, au fost interesante desbateri și numai în urma intervenției energice a ministrului de justiție (Aristid Briand) legea a fost astfel trecută.

Sânt măsuri care se impuneau, prin faptul că ele tind la a atrage atențiunea acelor care ar voi, să se sprijine în intentarea acțiunii în paternitate pe argumente nefundate și în scop de a exercită presiuni asupra cutărei sau cutărei persoane, arătându-le

25) Articolul 400 pagr. 2 cod penal fr. «Quiconque à l'aide de la menace, écrite ou verbale, de révélations ou d'imputations diffamatoire, aura extorqué ou tenté d'extorquer, soit la remise de fonds au valeurs, soit de la signature ou remise des écrits énumérés ci-dessus, sera puni d'un emprisonnement d'un an à cinquans et d'une amende de 50 francs à 3000 francs».

gravele consecințe la care, în caz de nereușită, se expun.

Spiritul prevăzător al legiuitorului, prin aceste dispozițiuni, încă odată ese în relief, astfel că cu drept cuvânt putem spune că măsurilor salutarilor prin care legiuitorul acordă cercetarea paternității vin să se adauge altele, care pedepsesc prin pedepse corecționale exercițiul fraudulos și abusiv al acțiunii.

Cum toate cesiunile referitoare la cercetarea paternității sânt cesiuni delicate și care pot atinge susceptibilitățile multor persoane, legea a adăogat articolului 39 al legii asupra libertății presei din 29 Iulie 1881 următoarele cuvinte : „ainsi que les débats des procès en déclaration de paternité“ ²⁶⁾.

Aceste câteva cercetări referitoare la noua lege prin care se permite căutarea paternității fiind întocmite, de sigur că concluzia care se impune nu poate fi decât favorabilă reformei.

Probus al unor lungi și interesante discuțiuni, în complectul ei, legea de față este un progres al timpurilor moderne și putem chiar fără sfială să spunem că ea a fost inpusă legiuitorului de însuși mersul firesc al lucrurilor. Articolul 340 al codului civil, făcea copilului natural nerecunoscut o nedreptate prea strigătoare, pentruca în fața marilor neajunsuri sociale și de interes general, pe care le producea, să se mai fi putut menține.

Inseși adversarii neîmpăcați ai reformei par a fi recunoscut faptul, întratata de slabe și neînsemnate

26) Articolul 39 din legea [presei : «Il est interdit de rendre compte des procès en diffamations où la preuve des faits diffamatoires n'est pas autorisée. La plainte seule pourra être publié par le plaignant. Dans toutes affaires civiles, les cours et tribunaux pourront interdire le compte rendu du procès.

«Ces interdictions ne s'appliqueront pas aux jugements qui pourront toujours être publiés.

«Il est également interdit de rendre compte des délibérations intérieures, soit des juges, soit des cours et tribunaux.

«Toute infraction à ces dispositions sera punie d'une amende de 100 frs. à 2000 francs».

Paragrafului prim al acestui articol s'a adăogat prin noua lege cuvintele: «ainsi que les débats des procès en déclaration de paternité».

au fost de astădată criticile care în trecut ținuseră în loc atâtea sincere și binevoitoare încercări. Aproape toate legislațiunile moderne au introdus în codurile lor principiul cercetărei paternității și de aceea cred că va fi sosit momentul pentruca o asemenea reformă pe care savantul nostru jurisconsul, d-l profesor Alexandresco, o reclamă cu atâta căldură și de atâta vreme, să se înfăptuească și la noi.

De altfel, nu avem cuvinte să ne îndoim că faptul se va realiza, dat fiind spiritul totdeauna gata al legiuitorului nostru de a adopta ori și ce reformă, nu numai bună dar și necesară.

Paris, 18 Martie 1913.

Grigore Puricescu

Doctorand în științele juridice.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA III

Audiența dela 8 Februarie 1913

Președintele d-lui G. P. Petrescu, președinte

Manole Golstein cu Judecătorul-sindic al falimentului Iosif Rosin

FALIMENT. — PORTOFOLIU DE CREANȚE. — VÂNZARE. — GARANȚIE DE DREPT. — DEROGARE. — ART. 1392 ȘI 1340 COD. CIVIL.

¹ Regula art. 1392 din codul civil, după care acel ce vinde o creanță este dator să răspundă de existența ei în folosul său în momentul vânzării, prevede o garanție de drept la care părțile pot să derogare fie în mod expres sau tacit dacă voesc a face o vânzare aleatorie pe riscul și pericolul cumpărătorului.

² Când instanța de fond constată că vânzarea unui portofoliu de creanțe s'a făcut cu derogare dela art. 1392 cod. civil, și cu condiția expresă că nu se garantează existența cambiilor și nici solvabilitatea debitorilor, face o constatare asupra unei chestiuni de fapt care scapă de cenzura Curței de casație.

³ Dispoziția de garanție prevăzută de art. 1340 cod. civil, se referă numai la vânzările de lucruri corporale și aplicațiunea ei se mărginește numai în această sferă de drepturi, iar nu

și în ce privește vânzările de drepturi incorporeale, unde se aplică totdeauna numai art. 1392 din codul civil.

No. 76. — Respins ca neintemeiat recursul făcut de Manole Goldstein contra sentinței tribunalului Ilfov secția comercială No. 1315 din 1912, în proces cu judele-sindic al falimentului Iosif Rosin.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier D. G. Tăzluoanu.

S'au ascultat : d-l avocat G. Malcoci, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare ; d-l Al. Bilciurescu, pentru intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivelor de casare :

«Violarea art. 1338, 1339, 1340 și 1392 codul civil. Eroare mare de fapt. În adevăr, sindicatul falimentului Iosif Rosin, a vândut prin licitație publică portofoliul falimentului. Vânzarea s'a efectuat în ziua de 1 Februarie 1912 și l'am cumpărat eu. În urmă s'a constatat că acest portofoliu nu există, că actul de expertiză al d-lui M. Peteanu, în baza căruia s'a efectuat vânzarea, a fost eronat, că creanțele erau deja toate încasate de faliti și că astfel fiind am cumpărat creanțe inexistente. Cerând restituirea prețului, pe baza articolelor de mai sus, tribunalul îmi respinge cererea pe motiv că art. 1338—1340 nu sunt aplicabile în materie de cesiune de creanțe și că vânzarea s'a făcut cu derogarea art. 1392. Judecând astfel, tribunalul : 1) interpretează greșit și violează art. 1338, 1339 și 1340 din codul civil, cari sunt aplicabile în materie de cesiune de creanțe (Baudry. „De la rente“ tom. I-17 No. 824 și urm. pag. 747. Laurent, tom. XXIII, No. 539) și comite o eroare grosieră de fapt când susține contrar afirmațiunilor mele că vânzarea s'a efectuat cu derogarea art. 1392 din codul civil. Or, nu adresele sindicatului, nici ale tribunalului, constată perpetrarea vânzării, nici că-mi sunt opozabile. Ceeace o constată, este procesul de vânzare al portărelului care a efectuat vânzarea, act semnat de portărel, de d-l jude-sindic și de mine. Din acest act, care este procesul-verbal făcut de portărelul I. C. Nicolau în ziua de 1 Februarie 1912 și aflat în dosarul sindicatului de pe lângă tribunalul de comerț Ilfov cu No. 67 din 1909 la pag. 431, se constată exactitatea afirmațiunilor mele».

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că recurentul Manole Goldstein a cumpărat dela sindicatul falimentului Iosif Rosin portofoliul numitului falit în valoare de 24.245 lei, că mai înainte de a procedea la încasarea acestui portofoliu, recurentul, observând că cea mai mare parte din creanțe n'au existat, fiind regulate de falit și că din întreaga sumă de 54245 nu mai rămăneau da-

torii în portofoliu decât 8356 lei, a chemat în judecată pe judecătorul-sindic, pentru ca în această calitate să fie condamnat la restituirea acomptului de 800 lei din suma de 2050 cu cât cumpăraseră acel portofoliu, conform art. 1340 și 1392 cod. civil, după care vânzătorul răspunde de existența valabilă a creanțelor ce a vândut;

Că tribunalul Ilfov, secția comercială, judecând procesul ca instanță de apel a respins această acțiune motivând și constatând din împrejurările speciale cauzei, că în cazul de față este vorba de vânzarea unor drepturi incorporale făcută cu derogare dela art. 1392 cod. civil;

Văzând art. 1392 cod. civil;

Considerând că potrivit acestui text de lege acel ce vinde o creanță este dator să răspundă de existența valabilă a creanței în folosul său în momentul vânzării; părțile contractante însă pot să deroage dela această regulă, fie în mod expres sau tacit, dacă voesc a face o vânzare aleatorie pe riscul și pericolul cumpărătorului;

Considerând că, în specie, instanța de fond, având în vedere lucrările referitoare la vânzarea portofoliului falitului Iosef Rosin, aflate la dosarul sindicatului, cum și petiția recurentului de intentarea acțiunii înaintea judecătoriei de ocol respectivă, constată în fapt că vânzarea acelui portofoliu s'a făcut cu derogare dela art. 1392 cod civil, și cu condițiunea expresă că nu se garantează existența cambiilor și nici solvabilitatea debitorilor;

Considerând că această constatare a tribunalului, fiind asupra unei chestiuni de fapt, lăsată de legiuitor la suverana apreciere a instanțelor de fond, scapă de cenzura Curții de casație;

Considerând că susținerea recurentului din motivul de casare, că în cauză ar fi aplicabil art. 1340 codul civil, după care cumpărătorul trebuie garantat de vânzător în ce privește predarea materială a lucrului vândut, nu este întemeiată, de oarece acest text de lege se referă numai la vânzări de lucruri corporale și aplicațiunile lui se mărginesc numai în

această sferă de drepturi, iar nu și în ce privește vânzarea de drepturi incorporale, unde se aplică totdeauna numai art. 1392 codul civil, mai ales că în specie s'a vândut mai multe creanțe de o valoare mare cu un preț mic, așa că vânzarea a avut un caracter aleatoriu și de oarece numai parte din creanțe și-au avut existența în momentul vânzării, nu se poate zice că vânzarea n'a avut obiect, căci a rămas în picioare pentru celelalte creanțe de peste 8.000 lei, constatate de instanța de fond;

Că, dar, motivele de casare nefiind fondate, recursul cată să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

Observațiune. — În vânzarea unei creanțe ca și în orice vânzare în genere (art. 1337 urm. cod. civil) și ca în orice contract cu titlu oneros care ar avea de obiect transmiterea unui lucru sau unui drept, garanția de evicțiune este totdeauna subînțeleasă. Vânzătorul unei creanțe sau a unui alt drept trebuie, deci, să garanteze cumpărătorului existența și validitatea creanței vândute; părțile contractante pot însă să deroage dela această regulă, fie în mod expres sau tacit, dacă voesc a face o vânzare aleatorie pe riscul și pericolul cumpărătorului.

Stipulația care ar avea de obiect restrângerea garanției de drept, fiind derogatorie de la dreptul comun, nu se presupune nici odată. Ea nu are însă nevoie de a fi constatată în termeni sacramentali, putând fi dedusă din împrejurările în care convenția a fost încheiată.

Hotărârea ce publicăm mai sus a Inaltei Curți consacră aplicațiunea acestor reguli la vânzarea portofoliului de creanțe aflat în activul unui faliment, vânzare pe care instanța de fond a considerat-o ca aleatorie și lipsită de garanția prevăzută de art. 1392 din codul civil.

Această soluție este admisă și în Franța, cu toată lipsa unui text în această privință. (V. D. Alexandresco, T. VIII pag. 821).

S. R.